

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

Michał Serzycki

Warszawa, dnia 18 czerwca 2009 r.

DOLiS/DEC-533/09

Dot.: DOLiS-440-846/08

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) oraz art. 12 pkt 2, art. 22 w zw. z art. 23 ust. 1 pkt 2 i 5 oraz art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, zainicjowanego skargą Pana K, na przetwarzanie jego danych osobowych przez Panią T, prowadzącą działalność gospodarczą [Salon Obuwniczy], ,

odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana K, zwanego dalej Skarżącym, na przetwarzanie jego danych osobowych przez Panią, prowadzącą działalność gospodarczą” [Salon Obuwniczy]. W treści tej skargi Skarżący zarzucił Pani T naruszenie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) podnosząc, iż „(...) moje dane osobowe zostały pobrane ode mnie niezgodnie z prawem i przetworzone wbrew mojej woli.” Skarżący wskazał, że „(...) na oryginale zgłoszenia reklamacyjnego (sprzedawca posiada oryginał, klient – kopię) spisała ona [Pani T] mój adres zamieszkania, numer dowodu oraz numer PESEL.” Ponadto, Skarżący w swoim piśmie wniósł, „w razie uzasadnionego podejrzenia iż opisane działanie wyczerpuje znamiona przestępstwa określonego w ustawie o ochronie danych osobowych (...)”, o zawiadomienie właściwego organu ścigania z urzędu o popełnieniu przez Panią T przestępstwa.

W celu zbadania przedmiotowej sprawy Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych przeprowadził postępowanie wyjaśniające, w toku którego ustalił, że:

1. Skarżący w dniu 6 października 2008 r. złożył reklamację na zakupione w Salonie Obuwniczym, stanowiącym działalność gospodarczą prowadzoną przez Panią T, obuwie.
2. Zgłaszając się po odbiór reklamowanego obuwia Skarżący nie przedstawił kopii dokumentu przyjęcia zgłoszenia reklamacyjnego, w związku z czym Pani T zażądała od niego okazania dowodu osobistego, z którego spisała na druku ww. reklamacji nr dowodu osobistego wskazując, że „takie postępowanie (...) podyktowane jest koniecznością zachowania ostrożności związanej z wydaniem rzeczy (obuwia).” Pani T podniosła przy tym, że „odnotowane są przypadki, iż po odbiór reklamowanego obuwia zgłaszają się osoby trzecie, które usiłują wymusić wydanie nieuprawnionej osobie reklamowane obuwie, bądź zgłaszanie się z znalezionym dokumentem reklamacji i żądają wydania obuwia.”
3. Pani T wraz z wyjaśnieniami przesłała do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych oświadczenie pracownika potwierdzające pozyskanie od Skarżącego serii i numeru jego dowodu osobistego oraz oryginał zgłoszenia reklamacyjnego nr 112/10/2008 z dnia 6 października 2008 r., potwierdzającego zakres danych pozyskanych od Skarżącego, wskazany w wyjaśnieniach.
4. Zgłoszenie reklamacyjne zawierające dane osobowe Skarżącego przechowywane jest w celach rachunkowo – archiwalnych.

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje:

Poczynione w toku niniejszego postępowania ustalenia faktyczne wykazały, iż Pani T, w związku z brakiem kopii zgłoszenia reklamacyjnego w chwili odbioru przez Skarżącego zareklamowanego obuwia, pozyskała, na potrzeby wydania tegoż obuwia, od Skarżącego serię i numer jego dowodu osobistego. Tym samym nie znalazł potwierdzenia fakt pozyskania od Skarżącego przez Panią T jego numeru PESEL.

Odnosząc się do powyższego, wskazać trzeba, że na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, legalność przetwarzania danych osobowych tzw. zwykłych (jak np. imię, nazwisko, adres zamieszkania, numer dowodu osobistego) uzależniona jest od spełnienia przez administratora danych jednej z przesłanek wymienionych w jej art. 23 ust. 1 pkt 1 – 5. Ustawa dopuszcza możliwość przetwarzania, w tym gromadzenia danych, m.in. wtedy, gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy), a także, gdy jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą (art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy). W tym miejscu zwrócić należy również uwagę, iż zgoda na przetwarzanie danych osobowych, którą przewiduje przepis art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy, nie jest jedyną przesłanką legalizującą przetwarzanie danych osobowych. Wyżej przytoczony przepis przewiduje również inne przesłanki, które mają charakter

autonomiczny oraz rozłączny i, co do zasady, są równoprawne. Spełnienie którejkolwiek z przesłanek określonych w art. 23 ust. 1 ustawy czyni zatem proces przetwarzania danych legalnym.

W przedmiotowej sprawie należy odwołać się do przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. Nr 141, poz. 1176 z późn. zm.), które regulują m.in. kwestie związane z postępowaniem reklamacyjnym. Zgodnie z art. 8 wyżej przytoczonej ustawy, jeżeli towar konsumpcyjny jest niezgodny z umową, kupujący może żądać doprowadzenia go do stanu zgodnego z umową przez nieodpłatną naprawę, albo wymianę na nowy. Chociaż z powyższego przepisu nie wynika wprost uprawnienie do gromadzenia przez sprzedawcę danych osobowych klientów zgłaszających reklamację towaru, to oczywistym jest, iż dla potrzeb jej rozpatrzenia oraz późniejszego wydania towaru właściwej osobie, koniecznym jest ich pozyskanie. Odnosząc powyższe do niniejszej sprawy, trudno przyjąć, aby poprzez podjęcie przez Panią T działań w celu identyfikacji Skarżącego, jako osoby, która odbiera reklamowane obuwie miało dojść do naruszenia jego praw i wolności, skoro celem pozyskania danych było wydanie obuwia wyłącznie osobie upoważnionej do jego odbioru. Przesłanką uzasadniającą proces przetwarzania danych w tym przypadku jest art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy.

Odnosząc się zaś do kwestii zakresu danych Skarżącego, które pozyskane zostały w ww. celu, wskazać trzeba na art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie danych osobowych, nakładający na administratora danych obowiązek zapewnienia, aby przetwarzane dane były m.in. adekwatne w stosunku do celu przetwarzania.

Wobec powyższego stwierdzić należy, iż dla potrzeb rozpatrzenia reklamacji oraz wydania reklamowanego obuwia właściwej osobie w sytuacji, gdy Skarżący nie legitymował się wydaną mu kopią zgłoszenia reklamacyjnego, zakres danych pozyskany przez Panią T od Skarżącego nie narusza zasady adekwatności określonej w przepisie art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie danych osobowych, gdyż w przedmiotowej sprawie pozyskanie serii i numeru dowodu osobistego Skarżącego było niezbędne dla zrealizowania celu administratora danych, tj. wydania reklamowanego towaru właścicielowi. W przeciwnym wypadku zachodziłoby ryzyko wydania towaru osobie nieuprawnionej, a tym samym Pani T mogłaby narazić się na zarzut nienależytego wykonania zobowiązania.

Jeżeli zaś chodzi o aktualne przetwarzanie przez Panią T danych osobowych Skarżącego, tj. przechowywanie zgłoszenia reklamacyjnego zawierającego te dane, to wskazać trzeba, że związane jest to z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. 2002 r. Nr 76 poz. 694 z późn. zm.). Zgodnie bowiem z art. 74 ust. 2 pkt 4 wyżej przytoczonej ustawy, zbiory dowodów księgowych dotyczących wieloletnich inwestycji rozpoczętych, pożyczek, kredytów oraz umów handlowych, roszczeń dochodzonych w postępowaniu cywilnym lub objętych postępowaniem karnym albo podatkowym, podlegają trwałemu przechowywaniu przez okres 5 lat od początku roku następującego po roku obrotowym, w którym operacje, transakcje i postępowanie zostały ostatecznie zakończone, spłacone, rozliczone lub przedawnione.

Poza powyższym, odnosząc się do prośby Skarżącego o zawiadomienie z urzędu o popełnieniu przez Panią T przestępstwa właściwego organu ścigania wskazać trzeba, że skierowanie przez Generalnego Inspektora zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa, jako należące do autonomicznych kompetencji organu realizowane jest z urzędu, nie zaś na wniosek osób zainteresowanych. W tym miejscu należy odnieść się do wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 19 listopada 2001 r. (sygn. akt II SA 2702/00), w którym sąd stwierdził, że: „osoba dochodząca ochrony swych praw w trybie ustawy o ochronie danych osobowych nie jest podmiotem postępowania obliczonego na wydanie decyzji o zawiadomieniu stosownego organu o przestępstwie w zakresie przetwarzania danych osobowych i nie może się tego domagać od GODO w administracyjnoprawnych formach tego postępowania. (...) Przepis (...) nie daje bowiem stronie roszczenia w tym względzie.”

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak na wstępie.

Decyzja niniejsza jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych oraz art. 129 § 1 i § 2 w zw. z art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego stronie niezadowolonej z niniejszej decyzji przysługuje, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).